

UvA-DARE (Digital Academic Repository)

Alexander in multi-cultureel perspectief [Bespreking van: P. Briant (2010) Alexander the Great and his empire: a short introduction]

Dirven, L.

Publication date

2010

Document Version

Final published version

Published in

Athenaeum Boekhandel [website]

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

Dirven, L. (2010). Alexander in multi-cultureel perspectief [Bespreking van: P. Briant (2010) Alexander the Great and his empire: a short introduction]. *Athenaeum Boekhandel [website]*, 26-10-2010. <http://www.athenaeum.nl/recensies/pierre-briant-alexander-the-great>

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.

Dag

Nacht

Winkel

Studieboeken

[Inloggen](#) | [Registreren](#)

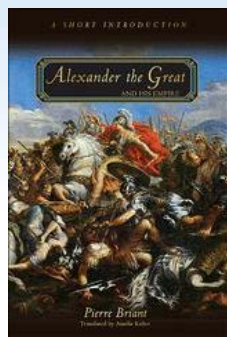
U heeft **0** items in uw winkelwagen

[Uitgebreid zoeken](#)

Recensie: Alexander in multi-cultureel perspectief

26 oktober 2010

ISBN: 9780691141947

Pagina's: 144

[Meer informatie](#)

€ 28,60 **Bestel**

[SHARE](#)

Bij lezers die minder bekend zijn met het onderwerp, zou gemakkelijk de indruk kunnen ontstaan dat dit prachtig uitgegeven boekje een perfecte inleiding is op de persoon en de veroveringen van Alexander de Grote. De beperkte omvang (144 bladzijden) en de ondertitel *A Short Introduction* suggereren dat immers. Bovendien werd deze Engelse vertaling van *Alexandre le Grand* van de vermaarde Franse oudhistoricus Pierre Briant oorspronkelijk geschreven voor de reeks 'Que sais-je', een serie die bekend staat om zijn toegankelijkheid voor het grote publiek. Maar voor de lezer die nog niet zo thuis is in de geschiedenis van Alexander en zijn rijk, is dit boek niet geschikt en misschien ook wel niet (meer) bedoeld – eerder voor de gevorderde student. Door LUCINDA DIRVEN.

[*Alexander the Great and his Empire: A Short Introduction* is nu te koop bij Athenaeum voor een speciale actieprij.]

Alexander the Great and his Empire gaat nauwelijks over de persoon van Alexander en veronderstelt een grote bekendheid met de klassieke bronnen. Briant publiceerde deze introductie voor het eerst in 1974 en in zijn huidige, sterk bewerkte vorm, getuigt het van de intellectuele ontwikkeling die Briant en het onderzoek naar Alexander de afgelopen jaren doormaakten. Dit wordt expliciet gemaakt in de appendix die Briant speciaal voor deze Amerikaanse uitgave schreef. Hierin zet hij zijn visie op deze ontwikkeling uiteen en geeft hij aan hoe het verder moet. In feite is het hele boek doorspekt met deze discussie. Het is dan ook vooral een inleiding op *het onderzoek* naar Alexander de Grote en zijn rijk. Als zodanig is het wel degelijk een waardevolle publicatie.

Alexander de Grote is het uitgangspunt van deze studie, maar het gaat de auteur om de historische processen die verbonden zijn met de veroveringen van de Macedonische koning. Alleen het eerste hoofdstuk schetst kort het leven van Alexander en diens veroveringstocht in de jaren 336/4 tot 323 BCE. In de vier hoofdstukken die volgen, concentreert Briant zich op de grote vragen die deze gebeurtenissen oproepen; de oorspronkelijke idee en het doel van de veroveringen, de tegenstand die Alexander ondervond van zowel Perzen als Macedoniërs, de administratie, verdediging en exploitatie van de veroverde gebieden en - in het verlengde hiervan - Alexanders mogelijke visie op de toekomst van een rijk dat Grieken en Perzen voor het eerst verenigde.

Briants contextuele benadering van de persoon van Alexander en diens daden komt voort uit de fundamentele aanname dat Alexander niet begrepen kan worden zonder studie van zijn grote tegenstander Darius III en diens rijk. Egyptische en Achaemenidische bronnen bieden het hoognodige tegenwicht op de hellenocentrische klassieke bronnen over Alexander. Bovendien blijkt uit dit niet-Griekse materiaal dat we Alexander moeten bestuderen in de context van de geschiedenis van het Nabije Oosten. Briant benadrukt dat de cultuur uit de veroverde gebieden Alexanders idealen en politiek in grote mate bepaalde. Zo waren het bijvoorbeeld niet tomeloze ambitie of ontdekkingsdrang die Alexander en zijn leger naar de Oxus voerden, maar de wens om het Achaemenidenrijk in zijn geheel te veroveren.

Met zijn nadruk op de niet-Griekse bronnen in de bestudering van Alexander en zijn rijk, behoort Briant tot een school van onderzoekers die de afgelopen veertig jaar het onderzoek naar Alexander ingrijpend veranderden. Niet toevallig behoort Amélie Kuhrt, de vertaalster van deze uitgave, tot dezelfde groep van wetenschappers. Aanvankelijk riep deze nieuwe benadering veel weerstand op onder classici die het primaat van de klassieke bronnen moesten opgeven. Dit zorgde er ongetwijfeld voor dat ook de positie

Boeken van de dag

[The Quest](#)

Door: Daniel Yergin

[Marie Bonaparte 1882-1962](#)

Door: Hanna Stouten

[Tonio](#)

Door: A.F.Th van der Heijden

[Plastic panda's](#)

Door: Bas Haring

[Jamie Magazine \(Nederlands\)](#)

Door: Diverse auteurs

Agenda

29 november: [De bibliotheek van Boog \(Spui25\)](#)

29 november: [Broodje Kennis: Staat van verzuiling. Over een Nederlandse mythe \(Spui25\)](#)

30 november: [Presentatie Hoofdboek \(Haarlem\)](#)

1 december: [Rassenrellen bestaan niet \(Spui25\)](#)

1 december: [Bijzondere Lezing: prof. dr. Rudi te Velde \(Spui25\)](#)

2 december: [Harry Mulisch: de schrijver. Deel 5 \(Spui25\)](#)

7 december: [Onzekerheid troef. Het betwiste gezag van de wetenschap. \(Spui25\)](#)

8 december: [Necros – over het dode lichaam, materialisme, empiricisme en vitalisme \(Spui25\)](#)

van Briant en zijn medestanders extremer werd.

Na bijna veertig jaar is echter bijna iedereen van de eerste schrik bekomen en zoeken historici van het oude Nabije Oosten en classici voorzichtig toenadering. Dit geldt ook voor Briant, die in dit boek expliciet afstand neemt van onderzoekers die de Griekse of de Perzische geschiedenis te veel op de voorgrond plaatsen. Hoewel de geschiedenis van de Achaemeniden van groot belang is voor een beter begrip van Alexander en zijn rijk, maakt dit niet dat de geschiedenis zoals we die uit de Griekse bronnen kennen compleet herschreven moet worden. Niet-Griekse bronnen zijn een aanvulling op wat we al hadden. Geen vervanging.

Briant benadrukt dat de aandacht voor de niet-Griekse bronnen niet moet leiden tot het schrijven van een geschiedenis van de overwonnenen. Terwijl historici op basis van de klassieke bronnen lange tijd aannamen dat Alexander een briljant strateeg was die alle volkeren en culturen met elkaar wilde verbinden, bestaat er tegenwoordig een tendens om Alexander af te schilderen als een gewelddenaar die eeuwenoude culturen rücksichtslos vernietigde. Meer dan eens zet Briant zich af tegen deze 'moralistische' visie op Alexander.

Hij benadrukt terecht dat dit moderne beeld van Alexander naadloos aansluit bij antikoloniale denkbeelden en volkomen anachronistisch is. Het doet geen recht aan de complexe culturele interactie die zo kenmerkend was voor Alexander en de gebieden die hij veroverde. Dit kleine boek is een pleidooi voor een dergelijke benadering, die na jaren van academische strijd eindelijk mogelijk is geworden.

Lucinda Dirven studeerde Kunstgeschiedenis en Theologie aan de Universiteit Leiden en gepromoveerde op *The Palmyrenes of Dura-Europos: A Study of Religious Interaction in Roman Syria*. Momenteel is Dirven werkzaam als Universitair Docent bij de leerstoelgroep Oude Geschiedenis aan de Universiteit van Amsterdam.

Tags

[Pierre Briant](#), [Amélie Kuhrt](#), [klassieke oudheid](#), [Alexander de Grote](#), [recensie](#), [Lucinda Dirven](#)

Gerelateerde artikelen

€ 13,00

[Armada 53. Zenobia van Palmyra](#)

O.a. Diederik
Burgersdijk, Hein
van Eekert, Robbert
Woltering, Judith
Weingarten, Marc
Smeets,

€ 191,90

[Palmyrenes of Dura-Europos, The: a Study of Religious Interaction in Roman Syria](#)

Dirven, I.

